

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

TÜRKMEN TÜRKGÇESİ

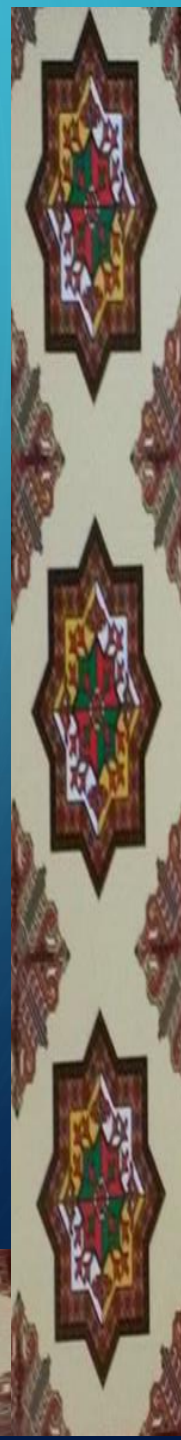
TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

TL 2043 TÜRKMEN TÜRKGÇESİ OKUMA-ANLAMA I
(TÜRKMEN TÜRKİSH READING COMPRHENSION I)

TL 2048 TÜRKMEN TÜRKGÇESİ OKUMA-ANLAMA II
(TÜRKMEN TÜRKİSH READING COMPRHENSION II)

TÜRKMEN TÜRKHÇESI

TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

**DÜŞÜNMEK
ÜÇİN**

OKAP BİLMELİ

DIŇLAP BİLMELİ

AŇLAP BİLMELİ

Ders Kodu	Yarıyıl	Ders Adı	T/U/L	Türü	Öğretim Dili	AKTS
TL 2043	1	Türkmen Türkçesi Okuma-Anlama I	2		Türkmençe	3

Dersin amacı,

- öğrencinin kendisiyle,
- ailesiyle,
- çevresiyle ve
- özel günlerle

ilgili metinleri okuma anlama becerilerini geliştirmektedir.

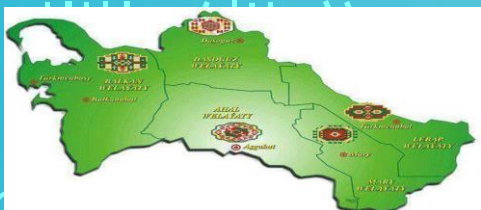
EDEBİYATLAR VE DİĞER KAYNAKLAR

- BABAYEV, K., (1972) Türkmen Diliniň Praktiki Stilistikası. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1982) Resmi Dokumentleriň ve İş Kagyzlaryň Dil Medeniyeti. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Diliň Obrazlı Şerişdeleri. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Dokumentleriň ve İş Kagyzlaryniň Türkmen Dilinde Yazılışı. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1989) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
- GELDİMİRADOV, A., (1983) Türkmen Edebi Dilinde Variantlaşma. Aşgabat:Ilım.
- NEPESOV, G., (1993) Türkmen Edebi Diliniň Publisistik Stili. Aşgabat.
- NIYAZOV, S., (1994) Stilistikani Övretmegiň Esasları. Aşgabat.
- ŞIHIYEVA, O., (1996) Türkmen Dili ve Sözleyiş Sungatı.
- TÄÇMİRADOV, T., (1976) Türkmen Edebi Diliniň Orfografiyasınıň Sovet Dövründe Formirlenişi. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1978) Türkmen Diliniň Orfoepik Sözlügi. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1979) . Dil Medeniyetiniň Meseleleri. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1979) Türkmen Sözleyiş Medeniyeti Boyunça Oçerkler. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1980) Sözleyiş Medeniyetiniň Aktual Meseleleri. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1988) Türkmen Sözleyiş Medeniyetiniň Käbir Meseleleri. Aşgabat.
- JANOS SİPOŞ (2012) TÜRKMEN KÜLTÜREL ARAŞTIRMALARI CD-I,II
- TÜRKMEN RADİYO OYUNLARI (2011) Türkmen Türkçesinde CD-I,II
- GARABAYEV, B., (1994) Türkmençe-Türkçe Gepleşik Sözlügi. Aşgabat: Gözyetim.
- GÜCÜKOV, S., (1997) Alkışlar-Dilegler Sözlügi. Aşgabat.
- DURDIYEV, H., (1993) Güzellik: Estetiki Söhbet. Aşgabat: Magarif.
- SARIYEV, B., (1994) Türkmen Sözleyişiniň Altın Sözlügi. Aşgabat:Magarif.

OKUMA-ANLAMA

6-njy hepde:

Yaşanılan mekan ile ilgili Türkmençe metinler

Farap şypahanasy

Türkmenleriň ýurdy giňdir hem gözeldir. Onuň her bir künjeginiň özüne mahsus bolan aýratynlyklary bar. Gadymy Jeýhunynyň kenarlary Gün dogan wagty juda hoştap, kenaryaka görnüşleri bolsa gaýtalanmajak öwüşgine eýe bolýar. Derýanyň üstünden gaýdýan şemal töweregiň howasyna täsir edip, diýseň, jana ýakymly bolýar. Derýanyň suwunyň ähli tenekarlyklaryny özünde jemleýän tolkunlaryň gerşini sypap geçýän şemaldan soň dem almak, diýseň, ýakymly. Daş-töwerekdäki aňyrsyna-bärsine göz ýetmeýän gara baglar Amyderýanyň tebigy jeňňellikleri bilen utgaşyp, üýtgeşik bir gözellig döredýär.

6-njy hepde:

Yaşanılan mekan ile ilgili Türkmençe metinler

Hut şu ýerde Amyderýanyň kenarlarynda ýene-de bir belli şypahana ýerleşýär. “Farap” şypahanasy ýurdumyzda irki döwürden bäri mälimdir. Uzak ýyllaryň dowamynda adamlaryň öz derdine şypa gözländiklerine garamazdan, bu ýerde hiç hili şert bolmandyr. “Arçman”, “Ýylysuw”, “Baýramaly” şypahanalaryndan soň “Farap” şypahanasy hem ýurdumyzyň raýatlary üçin öz gapysyny giňden açdy.

6-njy hepde:

Yaşanılan mekan ile ilgili Türkmençe metinler

Amyderýanyň sag kenarynda gurlan bu şypahananyň binalar toplumynyň ulanylmaga berilmeginiň Saglygy goraýyş we derman senagaty işgärleriniň günü bilen gabat gelmeginiň özboluşly simwoliki manysy bardyr.

6-njy hepde:

Yaşanılan mekan ile ilgili Türkmençe metinler

Şypahananyň binasy özünde Ýewropanyň we Aziýanyň häzirki zaman binagärçilik usullarynyň sazlaşygyny jemleýär. Bu ýerde iň kämil inžener kommunikasiýalary, täze elektrogeçirijiler, 150 kubometr suw saklamaga niýetlenen ýapyk görnüşli howuz we ýaşaýşdurmuş üpjünçiliginiň beýleki desgalary guruldy.

6-njy hepde:
**Yaşanılan mekan ile ilgili
Türkmençe metinler**

Mugallym, esger, ilhalar ynsan

Obada köp jaýlar ýykyldy, köp heläkçilik boldy. Biziň jaýymyzyň ýokarsy ýykylman, ara oklary ýykylypdyr. Şonda ara oklaryň kerpiçleri kakamyň üstüne gaýdypdyr. Bize ilki kömege gelen goňşymyz Nurça Garaja boldy. Ol kakamyň ozalky okuwçysydy, şol döwürde kolhoz başlygynyň orunbasarydy.

6-njy hepde:

Yaşanılan mekan ile ilgili Türkmençe metinler

Kakamyň ölmeziniň öň ýanynda ýene bir aýdany: “Nurça, gyzym, indi meniň ýagdaým ýagşy, sen Mäligulyny al-da, mektebe ylga. Ol ýerde ýaş mugallym ýaşayandyr, şoňa kömek ediň” diýdi. Biz mekdebe baryp, ýykylan jaýy gazyp ugranymyzda, beýleki mugallymlaram kömege geldi, yöne, arman, ýaş mugallymam, gelnem, bir ýaşyna ýetmedik çagajygam diri däl-de, öli çykarmaly bolduk.

6-njy hepde:

**Yaşanılan mekan ile ilgili
Türkmençe metinler**

Kitapsöýüji Gully

Gully özünde bar bolan kitaplary öýlerinde tertipleşdiripdi. Olaryň köpüsini okap çykypdy, ýöne olaryň arasynda onuň entek okamadyk kitaplary-da bardy. Kakasynyň kitaplarynyň-a köpüsini ol heniz okamandy.

6-njy hepde:

Yaşanılan mekan ile ilgili
Türkmençe metinler

Paýtagtymyz Aşgabat şäheri hem gün-
günden gözelleşýär. Biz her ýylyň 25-nji
maýynda Aşgabat şäheriniň gününü
belleýäris. Paýtagtymyz Ginnesiň rekordlar
kitabyna “Ak mermere beslenen şäher”
hökmüne girdi. Bu bolsa biziň ata
Watanymyzyň dünýädäki mertebesini, at-
abraýyny barha belende göterýär.